

Mat fra havet som beredskap

Norsk sjømatsektors rolle i krig og krise

Nasjonal sikkerhetsstrategi fra mai 2025 har tre hovedmål

- Raskt styrke forsvarsevnen
- Gjøre samfunnet mer motstandsdyktig
- Styrke vår økonomiske sikkerhet

Sjømatnæringas omfang og rolle

- Verdens nest største eksportør av sjømat, og Norges nest største eksportnæring
- Eksporterer 95% av produksjonen, ca. 40 mill. måltider per dag.
- Betydelige økonomiske bidrag til det norske samfunnet.
- Stort potensiale for vekst i eksisterende og nye sjømatnæringer.

Sårbarheter i sjømatnæringa

- Lange og globale verdikjeder.
- Høy grad av import av fôrråvarer, vitaminer og mineraler.
- Mulige handelspolitiske begrensninger.
- Logistikk, samt lagrings- og foredlingskapasitet innenlands.
- Den norske befolkningens sjømatkonsum i dag.

Viktige forskningsområder for matforsyning og beredskap

Robuste matverdikjeder og systemanalyse

Lokale og regionale matsystemer som beredskapsressurs

Sjømatens rolle i nasjonal matberedskap

Digital og fysisk resiliens i matlogistikken

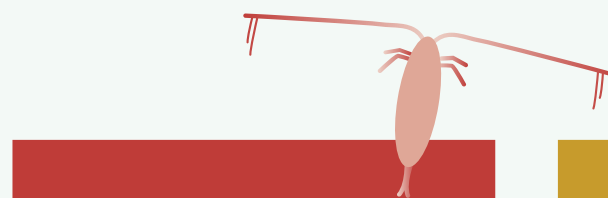
Forsyningssikkerhet for fôr, energi og andre innsatsfaktorer

Kortreiste sirkulære kretsløp og lokalproduserte fôrråvarer

- Samfunnsoppdraget bærekraftig fôr har mål om 25% og 70% selvforsyning av bærekraftige fôrråvarer til laks og husdyr innen 2034.
- Samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi har som delmål at bedrifter i større grad deler knappe ressurser som råvarer, energi og areal gjennom industrielle symbioser.

SINTEFs veikart for bærekraftige fôrråvarer: Stort potensiela for nye fôrkilder

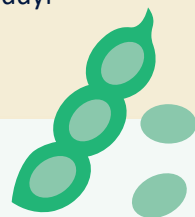

Høstede marine råvarer

- Mesopelagisk fisk
- Raudåte
- Krill
- Pelagisk fisk
- Makroalger
- Restråstoff
- Uutnyttede arter

Landbaserte råvarer

- Soya
- Gress
- Erter
- Favabønner
- Restråstoff fra landdyr

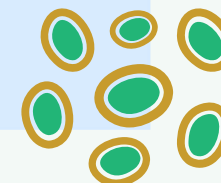
Kultiverte planter og dyr

- Insekt
- Børstemark
- Tanglopper
- Sekkedyr (tunikater)
- Muslinger og skjell
- Makroalger

Mikroorganismer

- Autotrofe mikroorganismer (CO_2 + lys eller H_2)
- Heterotrofe mikroorganismer (organisk substrat)

Rapport

Veikart for industriell fremstilling av norske fôrråvarer (protein)

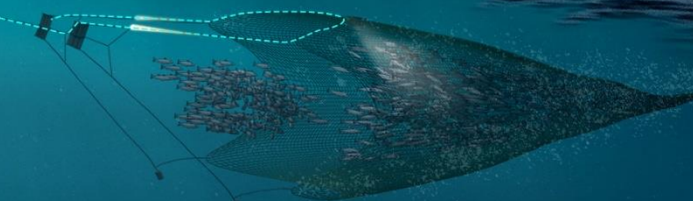
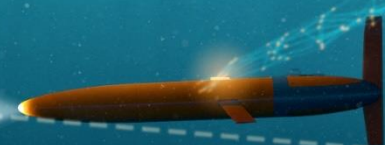
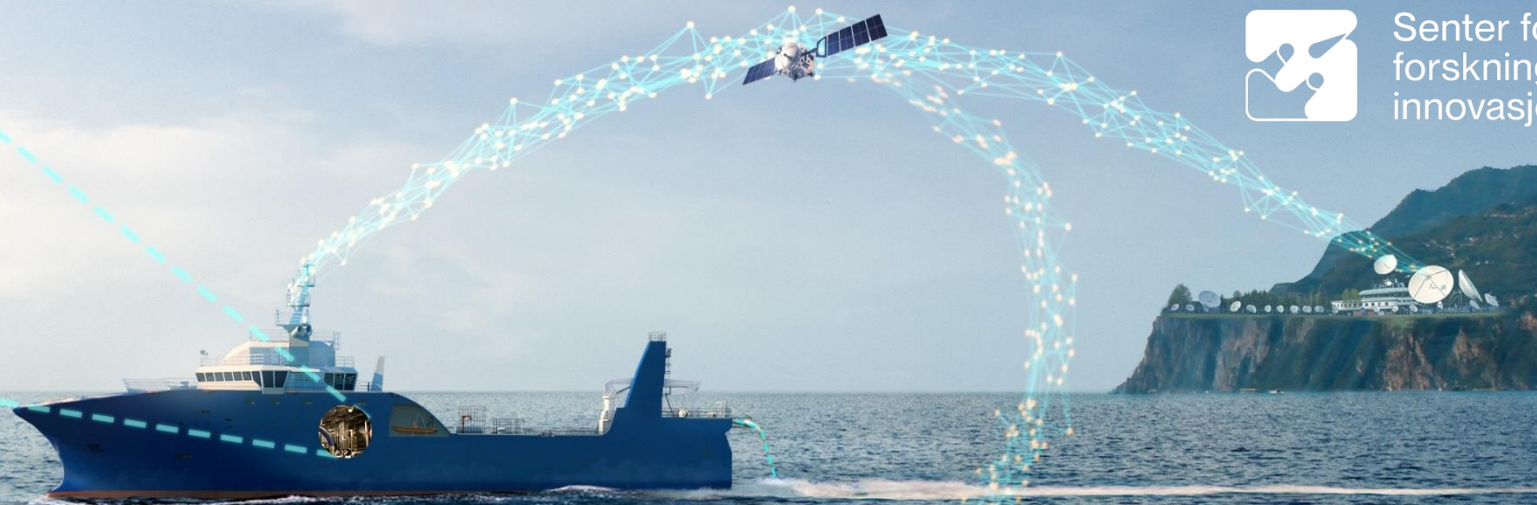
Et svar på det målrettede samfunnsoppdraget om fremstilling av bærekraftig norsk fôr til akvakultur og husdyrhold.
(Meld. St. 5, Langtidspåplan for forskning og høyere utdanning 2023-2032)

Forfattere
Kari A. Almås (red.), Kjell D. Josefson, Shradha Mehta, Andreas Hagemann, Anne Malin, Merete B. Schröder, Marianne Nymark, Ida G. Aursand

Senter for
forskningsdrevet
innovasjon

SFI HARVEST (2020-2028)

Teknologi for bærekraftig biomarin
verdiskaping

Mesopelagisk fisk

Krill

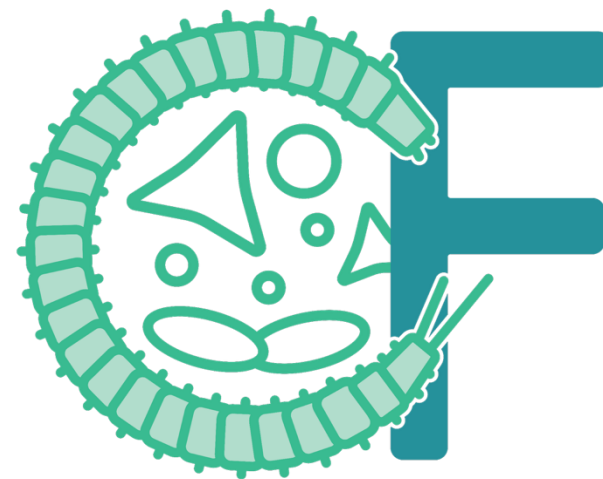
Raudåte

Grønn Plattform CIRCFeed (2026-2028)

CIRCFeed utvikler nye norske fôrråvarer fra industrielle sidestrømmer, biologiske restråstoff og overskuddsenergi.

Mål:

- Å redusere importavhengigheten, styrke matberedskapen
- Etablere nye sirkulære verdikjeder for mat- og fôrproduksjon

CIRCFeed

SINTEF

NTNU

Norsk Edelfisk

Felleskjøpet
Fôrutvikling

ode

FJORDSIDER

MØREFISH

PolarPlast

NCE EYDE
Norwegian Center of Expertise
Sustainable Process Industry

Norwegian Centres of Expertise
NCE Aquaculture

Norsk Kylling

Prosjekteier: Tjeldbergodden Utvikling AS

Prosjektleder: SINTEF Ocean AS

Kontakt: Arve Johan Goa,
Daglig leder,
Arve.Goa@tbu.no

Kontakt: Andreas Hagemann,
Seniorforsker,
Andreas.Hagemann@sintef.no

Prosjektperiode: 2026 – 2028

Hjemmeside: <https://www.sintef.no/prosjekter/2026/sirkular-lavtrofisk-forproduksjon-fra-industrielle-sidestrømmer-gp-circfeed/>

Et robust matsystem krever...

Gode rammevilkår

Raskere regelverksutvikling og tilgang til energi og areal og robuste forsyningskjeder og handel

Ressurseffektive verdikjeder

Økt foredling i Norge, bedre utnyttelse av bioressurser gjennom industrielle symbioser

Innovasjon og samhandling

Sterke forskningsmiljøer og leverandørindustri som utvikler og skalerer nye løsninger i samarbeid med næringsliv og myndigheter.

